Musiikkisisällöt edellä Vapriikissa – Musiikkikirjastoyhdistyksen kevätseminaari 29.4.2016

Perinteinen Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen järjestämä ammattitapaaminen järjestettiin **Tampereella 29. huhtikuuta 2016**.

Arviolta 75 musiikkikirjastokollegaa kerääntyivät yhteen **Museokeskus Vapriikissa**. Auditorio tarjosi miellyttävän areenan vilkkaalle seminaaripäivälle.

Seminaarin alkupuheenvuorossa puheenjohtaja **Tuomas Pelttari** nosti esiin Tampereen pääkirjasto Metson musiikkiosaston. Opetus ja -kulttuuriministeriö palkitsi Metson musiikkiosaston vuoden 2015 kirjastokehittäjäpalkinnolla. Marraskuussa 2015 annettu tunnustus metsolaisille kertoo työmme arvostamisesta ja musiikkikirjastoalan kehityksestä. Toinen aplodien kanssa esiin tuotu oli Hämeenlinnan pääkirjaston Avolava. Musiikkiosastolaisten esiintymisfoorumi sai Hämeenlinnan kaupungin vuoden 2016 kehittäjäpalkinnon. Pelttari avasi musiikkikirjastoyhdistyksen toimintaa esittelemällä hallituksen nykyisen kokoonpanon, ja esitti lämpimät kiitokset hallituksessa aiemmin ansioituneille: **Irmeli Koskimies**, **Harri Pikka**, **Hanna Saloranta** ja **Ilja Vesterinen**.

Tampereen seminaarissa oli erinomainen tilaisuus mainostaa ensimmäistä virolais-suomalaista musiikkikirjastoseminaaria 26.–27.5. Helsingin yliopiston kirjaston isännöimä kaksipäiväinen *The First Estonian-Finnish Music Library Seminar* tarjoaa runsaan ohjelman ilman osallistumismaksua. Suunnitelmissa on järjestää seuraava virolaissuomalainen seminaari Virossa 2017.

Yhdistyksen julkaisusarjassa on tulossa uutta. Matti Pajuniemen suomalaista progea käsittelevä *Prog Finlandia*, Laura Henrikssonin teos Markku Johanssonista sekä 2015 musiikkikirjastoseminaarista Pekka Gronowille idean tuonut *Musiikkikirjastot verkkoajassa*.

Puheenvuorossa puheenjohtaja kiitti yhdistykseen liittyneitä uusia jäseniä. Henkilöjäsenyys auttaa suomalaisia musiikkikirjastoja eteenpäin. Jäsenyys on edullinen: ilman IAMLin jäsenyyttä vain 20 euroa vuodessa. Jäseneksi voi liittyä täältä.

Hanke kansallisesta musiikkivarastosta ei valitettavasti saanut rahoitusta. Mitä voidaan tehdä? Neuvotteluita MUVAsta pyritään jatkamaan. Maakunnallisen ja seudullisen yhteistyön merkitys kasvaa automaattisesti. Esimerkiksi Turun seudulla pyritään uuteen yhteistyöhön, jossa Turun kaupunginkirjasto toimii yhteistyössä Raision kaupunginkirjaston kanssa. Kun valtakunnallisen varaston tavoitteita ei saada käytäntöön, tehdään seudullisesti mitä voidaan. Maakuntakirjastot ja YKN ovat keskeisiä toimijoita vallitsevassa tilassa.

* * *

Ohjelman ensimmäisen seminaarivieras **Kaisa Hypén** saapui paikalle Turun kaupunginkirjastosta. Hypénin puheenvuoron otsikko *”Kaikki on hyvin epävarmaa, ja juuri se tekee minut levolliseksi – haja-ajatuksia kirjastoista ja järjestelmistä”* avasi suomalaisten kirjastojen tietovarantokarttaa ja sen tulevaisuudennäkymiä.

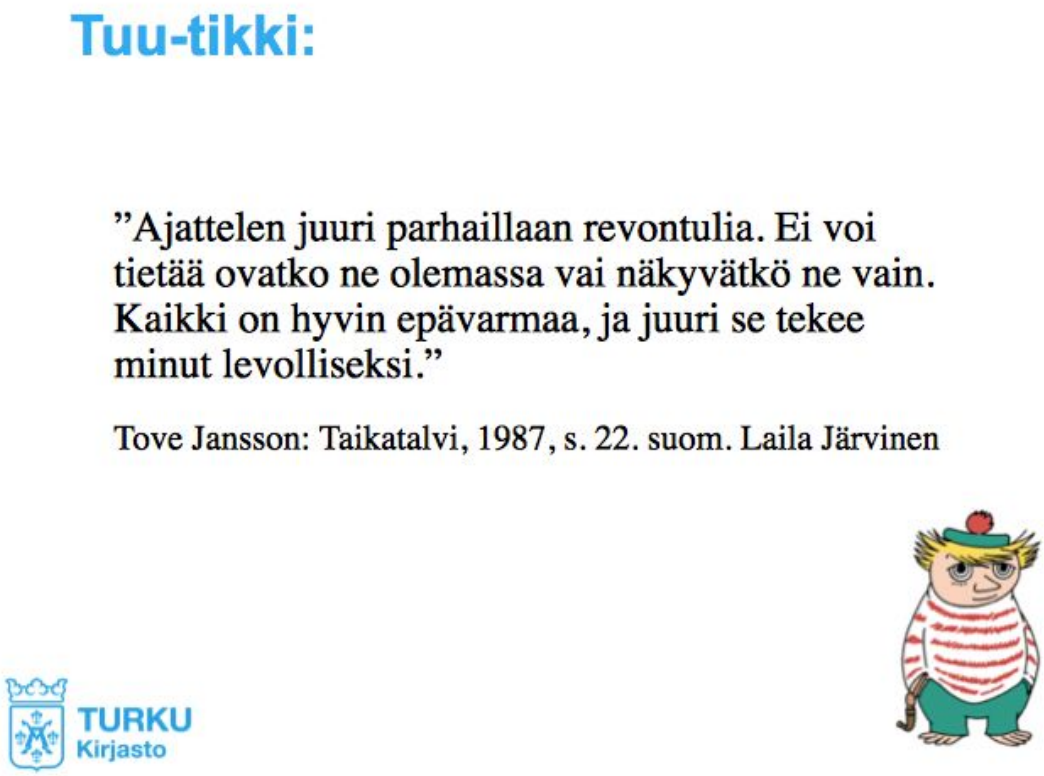

Hypén nosti esiin omasta arjesta poimittuja asioita. Hän kertoi jo alkuun kuulijoille, että esityksessä puhutaan positiivisesti RDA:sta. Hypén totesi osuvasti, että tosi isoja asioita on tulossa ja avoinna.

Kuvailutyön haasteina tulee olemaan järjestelmien testausten tekeminen: pikku kokeilut eivät ole mahdollisia, vaan pitää olla varmoja vaihdoksesta ja lopputuloksen toimivuudesta. Hypén painotti myös toiminnan äkillisyyttä. Kenttä on jatkuvassa muutoksessa, kokonaiskuvaa – saati selkeää visiota tulevasta – on mahdotonta luoda. Esitys kuitenkin avasi monitasoista todellisuutta, jossa ei välttämättä ole vielä yhteistä visiota.

Metatietovarantojen yhteiskäytössä ollaan vielä tehottomia. Melinda eli Kansalliskirjaston ylläpitämä kansallinen metatietovaranto on yleisten kirjastojen kannalta vielä alkuvaiheissa. Maaliskuussa 2015 Finna-verkkokirjastoa käyttävä Vaski-kirjastojen seutu on tehnyt päätöksen liittyä Melindaan.

Vaski-kirjastot

- Aurora käytössä, aiesopimus Kohaan liittymisestä – liitytty Koha-Suomi Oy:hyn
  - Kohaan liittyvä selvitystyö meneillään, Auroran ja Kohan ominaisuuksien vertailu
  - Ei vielä päätöstä Kohaan siirtymisestä
- Päätös Melindaan liittymisestä, projekti käynnistymässä
  - Vaikutukset kuvailutyön organisointiin
  - RDA-säännöstön käyttöönotto
- Verkkokirjastona Finna
  - Esim. Kirjasammon sisältöjen hyödyntäminen

TURKU ÅBO

10.45 alkaneeseen paneelikeskusteluun osallistuivat **Tommi Viitamies** (Helsingin kaupunginkirjasto), **Antti Heikkinen** (Oulun kaupunginkirjasto), **Katri Riiheläinen** (BTJ Finland), **Ulla Ikäheimo** (Kansalliskirjasto) ja Kaisa Hypén.

Osallistujat tunnistivat omikseen kuvailutyön kehityksen odottamattomuuden, moninaiset rönsyt ja ongelmakohdat. Viitamiehen mukaan pääkaupunkiseudun integroitumista muihin hidastanee se, että HelMet näyttää olevan “Vaskia kauempana Melindaa ja Finnaa”. Kohassa taas on ongelmia vielä paljon, ja musiikin kuvailun työ on lisääntynyt. Koha otettiin käyttöön liian aikaisin, kertoi Heikkinen. Esimerkiksi laulun hakeminen on hankalaa. Heikkinen totesi musiikin hausta ja kuvailusta Kohassa: – *Musiikin kannalta en näe vielä mitään hyvää.* Hypén tiivisti asiasta toteamalla ettemme tiedä Kohasta vielä kovin paljon.

Musiikin kuvailu ja RDA ovat olleet esillä koko alkuvuoden 2016. Paneelinkin tunnelma sähköistyi RDA-aiheesta. Sekä Ikäheimo että Riiheläinen näkivät RDA:n haasteena. Musiikin RDA-kuvailuohje on työn alla, mutta se ei ole valmis. RDA kirvoitti Hypénin esityksen pohjalta paneelissa positiivistakin tulevaisuudenkuvaa: täysimääräisenä toteutettuna RDA pelastaa dokumentoinnin ja kirjastojen verkkotarjonnan käytettävyyden. Tulevaisuus näyttää työläältä ja monimutkaiselta, mutta ehkä mutkan kautta jopa ruusuiselta.

* * *

Musiikkikirjastokollegoiden omakustanteinen lounas jatkoi keskustelua epävirallisemmin. Vapriikki oli varannut seminaarivieraille oman tilan ja noutopöydän. Tyytyväiset musiikkikirjastolaiset kiittivät Vapriikin väen huomaavaisuutta.

* * *

Yhdistyksen sääntömääräisen kevätkokouksen jälkeen iltapäivän ohjelma jatkui **M. A. Nummisen** kirjaesittelyllä. Kulttuurivaikuttaja, muusikko ja kirjailija Numminen vieraili kevätseminaarissa Aviador Kustannuksen kustantaman valokuvateoksen johdosta. *Jazzin meining* sisältää 60-luvun alun kuvadokumentoinnin lisäksi tärkeää ajankuvaa helsinkiläisestä jazzkulttuurista. Yleisökysymysten siivittämäänä Numminen viihdytti kuulijoita rennolla karismallaan – yleisön huomaamatta jopa hieman yliaikaa.

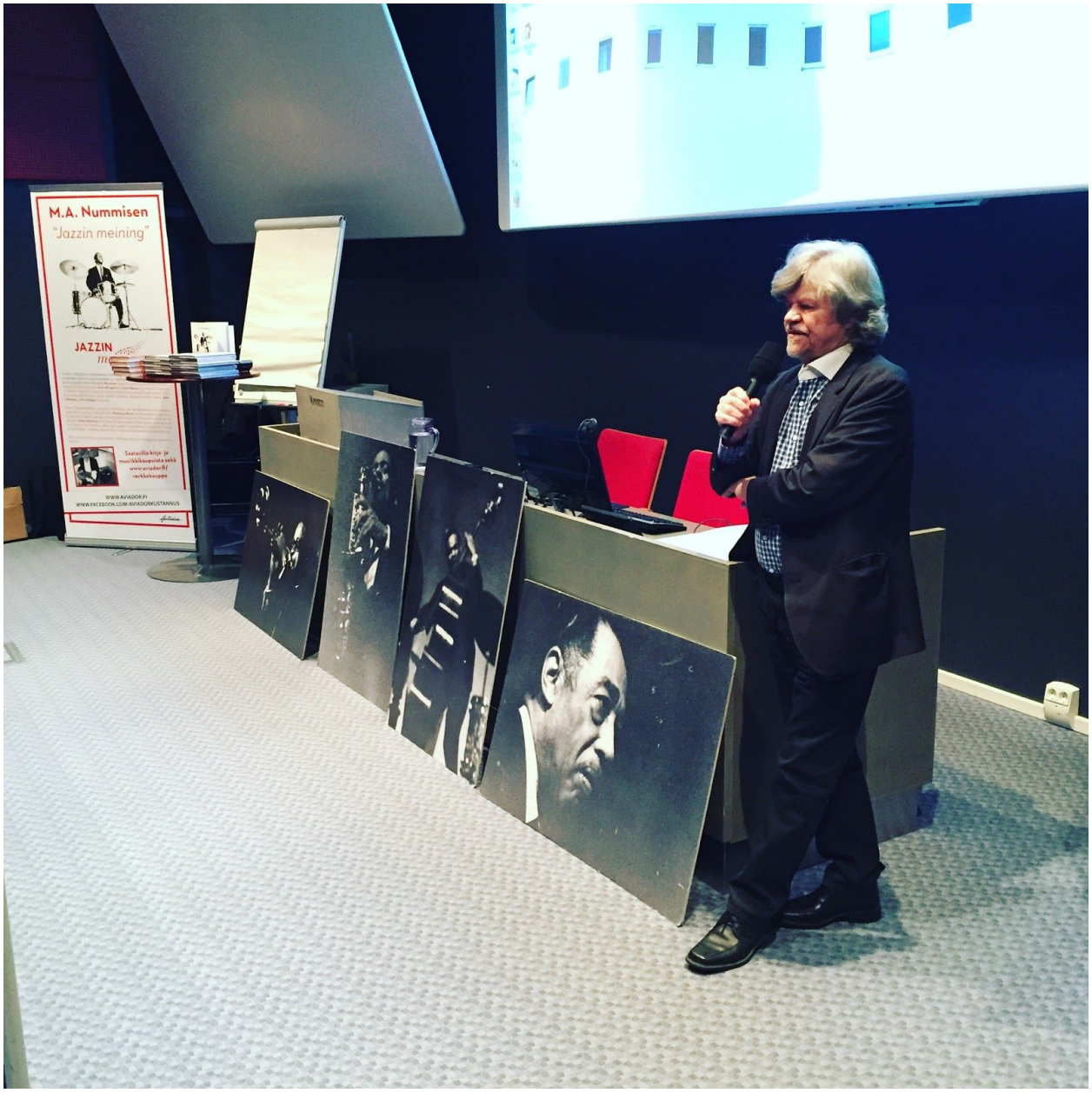

Kevaran kaupunginkirjastosta vieraileva **Maria Bang** kertoi esityksessään "*Laulajalle huoneenlämpöistä vettä" – musiikkitapahtumien järjestäminen Keravan kaupunginkirjastossa* työstään kirjaston musiikkitapahtumien keskellä. Bang korosti sitä, mitä kirjasto voi tehdä toisin kuin kaupalliset toimijat. Kirjasto voi tarjota musiikkesiintyjälle poikkeuksellisen vastaanottavan foorumin, tilaisuuden saavuttaa moniuloitteista yleisöä.

Bang on huomannut että tapahtumasta voi tehdä yleisölle mieleenjäävän. Valmisteluihin kannattaa panostaa. Esimerkiksi ovensuussa jaettu informatiivinen flyeri tuottaa

kontaktin ja iloa. Myös artisteista huolehtiminen on tärkeää. Kaikki vierailuun liittyvä tulee hoitaa pieteetillä: roudaus, ruoka, juoma, pukeutumistila jne. Monet artistit ovat kokeneet hyvin erilaisia keikkapaikkoja ja backstageja. Kirjasto voi muutaman hengen yhteistyöllä antaa artistille välittämistä, jolla voi erottua edukseen.

Keravan kaupunginkirjaston Maria Bang kertoi tapahtumatuotannon tärkeistä yksityiskohdista. Kirjaston kannattaa tehdä valmistelut huolellisesti. Hyvin tehty tapahtuma jää sekä artistin että yleisön mieleen.

Iltapäivän ohjelma eteni vilkkaana. Klo 14.15 Vapriikin auditorion aulassa nautittiin BTJ Finlandin tarjoamat kahvit. **Heikki Karjalaisen** BTJ-kuulumisten jälkeen kuultiin vielä **Svart Recordsista**. Turkulaisen levy-yhtiön avainhenkilöitä oli kevätseminaarin vieraina kaksi: **Juha Nikulainen** ja **Tomi Pulkki**. Pelttarin haastattelussa Nikulainen kertoi Svartin monipuolisesta kustannustyöstä.

Svart Recordsin työntekijät Juha Nikulainen (vas.) ja Tomi Pulkki kertoivat seminaariväelle levy-yhtiön toiminnasta ja tavoitteista.

Tuottaja-toimittaja Nikulainen avasi historiallisten Yle-taltiointien työstämistä. Suomalaisia huippuartisteja esittelevien sarjojen *Pop Liisa* ja *Jazz Liisa* ensimmäiset kahdeksan Liisankadun studiossa livenä tehtyä taltiointia julkaistiin keväällä 2016, mukana esimerkiksi Wigwam, Tasavallan Presidentti ja Jukka Tolonen Ramblin' Jazz Band. Promolevyjen poikimat arviot ovat luettavissa blogissa Musiikki kuuluu kaikille. Uusintajulkaisujen parissa pitkään toiminut Nikulainen on saanut ansaittuja kiitoksia Svart-julkaisujen informatiivisuudesta. Svartin arvoihin kuuluu myös tiedon tuottaminen ja levittäminen. Tomi Pulkki kertoi Svartilla olevan uusintajulkaisujen ja historiallisten taltiointien julkisaamisen lisäksi tarve tuottaa uutta musiikkia. Jotkut Svartin bändeistä ovat menestyneet maailmallakin. Jo hajonneen Beastmilkin albumin myyneen maailmalla yli 10 000 kappaletta. Hieno saavutus Svart-kiinnitykselle.

Seminaariohjelman jälkeen oli mahdollisuus tutustua Vapriikin Hurriganes-näyttelyyn. Raportin kirjoittaja joutui valitettavasti kiirehtimään paluujunaan, joten Remun, Cissen, Ilen ja Albertin saavutukset jäivät näkemättä. Ulkona odotti kuitenkin aurinkoinen Tammerkoskimaisema, jonka tunnelma sekoittui kaikkeen seminaarissa koettuun. Jälleen kerran kevätseminaari osoitti tarpeen keskustella ja tavata kollegoita. Pienen ammattikunnan sisällä tätä tarvetta tulee pitää arvossa.

Tervetuloa mukaan jälleen ensi vuonna!

Iloisia kevätseminaarin osallistujia Turun ja Forssan kaupunginkirjastoista. Terhi Nummelin (vas.), Antti Erkkilä, Tuomas Pelttari, Petri Kipinä ja Mikko Luukko.

Teksti ja kuvat: Tuomas Pelttari